

kohta H. Morselli põhjalikel eriuurimusil saavutatud tõsiasi, et igal pool kultuurriikides käsikäes kultuuri tõusuga „enesetapjate proportsioon osutab alalist ja ühetasast kasvamist, nii et üldiselt enesetapmine aastasaja algusest peale sagedamaks muutub ja rutemini kasvab kui rahvas ehk üldine surevus“. I. O. Subov jõuab otsusele, et tema poolt vaadeldud ajajärgul enesetapjate keskmine aastane juurdekasv end. Liivi kubermangus oli 2°/_o. See on ligikaudu maksev ka Tartu kohta. Oettingeni järele kõigub enesetapjate aastane juurdekasv 3—5,3^o/_o vahel. Seega näitab Tartu palju väiksemat arvu, kui mitte arvude väiksus eksimusele ei peaks viima. Enesetapjate absoluutse arvu järele otsustades näeme selle langemist 1891.—1898. a. Pärast seda algab uuesti tõus. Langemist võib oletada ka kaunis kindlasti 1906. a., ilmasõja ajal ja Eesti vabariigi paari esimesel aastal. 1919. a. tuli Eestis 100 000 elaniku kohta 4,4 enesetapjat, 1913. a. aga 11,3. Kahel esimesel juhtumil oli loota ühiskondlikkude elamistingimuste paranemist ja toideti ennast vaheti rahvusliku vaimustuse tules, kuna viimati heroiline vabadusvõitlus kõigi meeli vangistas. Võrreldes 1913. a. langes ilmasõja ajal enesetapjate arv Helsingis 55,5^o/_o, Stockholmis 59,7^o/_o ja Tallinnas koguni 67,2^o/_o. Uurimused kõigi kultuurriikide kohta tõendavad, et otsustava tähendusega ajajärgudel enesetapjate arv kahaneb. On need möödas, näitab enesetapjate arv tõusu. Seda näib ka Tartu omakorda kinnitada tahtvat.

Enesetapjate naiste arv on Tartus, nagu üldiselt kogu Eestis ja teistes Lääne-Euroopa riikides, meeste omast palju väiksem. 1922. a. tuli Eestis 100 meesenesetapja kohta 35,9 naisenesetapjat ilma sõjaväelasteta ja ühes nendega 32,2. I. O. Subov väidab, et end. Liivi kubermangus 1 naisenesetapja kohta tuleb keskmiselt 3—4 meesenesetapjat. Nagu järgnevalt tabelist selgub, on sama vahet peamiselt ka Tartus maksev, näidates siiski mitmekesisist kõikumist, mis üldine naisenesetapjate kohta.

Mees- ja naisenesetapjate arvuline vahet.
Rapport quantitatif des hommes et des femmes suicidés.

Aastad Années	Enesetapjate absoluutne arv Nombre absolu des suicidés		100 meesene- tapja kohta naisi Femmes par 100 hommes suicidés	100 meesene- tapja kohta naisi Femmes par 100 hommes suicidés	Enesetapjate absoluutne arv Nombre absolu des suicidés		Aastad Années	
	M. H.	N. F.			M. H.	N. F.		
	1890	5			1	20,0		
1891	5	2	40,0	20,0	25	5	1889	
1892	3	1	33,3	11,1	63	7	1894—1896	
1893	5	—	0,0	13,5	67	9	1898—1900	
1894	2	1	50,0	9,4	71	7	1901—1903	
1895	3	1	33,3	7,7	65	5	1904—1906	
1896	5	1	20,0	22,9	83	19	1907—1909	
1897	3	1	33,3	15,2	118	18	1910—1912	
1898	4	1	25,0	29,7	111	33	1913—1915	
1899	8	—	0,0	—	—	—	—	
1900	6	2	33,3	28,8	97	27	—	} Praeg. P.-Eestis — En Estonie du Nord Kogu E. ilma sõjaväel. — Dans toute l'Estonie, à l'exception des militaires Sõjaväelastega — Militaires y compris
1921	4	2	50,0	35,9	131	47	1922	
1922	10	6	60,0	32,2	146	47		
1923	15	3	20,0	—	—	—	—	